

TRŽIŠTE OSIGURANJA U SLOVENIJI U 2021. GODINI

Godina 2021. ponovno je obilježena epidemiološkom situacijom, koja je imala značajan utjecaj na ekonomske tokove, aktivnost i potrošnju. 2020., prva epidemiološka godina, bila je izazovna za sva privredna područja, većina slovenskih privrednih sektora poslovala je negativno. Nakon ublažavanja mjera vezanih za ograničavanje pandemije COVID-19 tijekom 2021., u početku ubrzan i iznadprosječan rast privredne aktivnosti je usporen, uglavnom zbog prepreka u opskrbi i proizvodnji. Potkraj godine gospodarsku aktivnost otežao je još nagli skok cijena energenata i ponovna pojava vala zaraze COVID-19. Bez obzira na to, 2021. je za Sloveniju bila uspješna godina, pogotovo ako je usporedimo s međunarodnim okruženjem.

Opširne poticajne mjere gospodarske politike održavale su povoljne uvjete na tržištu rada, dok je u prosjeku povoljan financijski položaj kućanstava i poduzeća ojačao potražnju. Zbog već spomenutih problema s opskrbom i visokih cijena sirovina i energije, proizvodne cijene počele su rasti i ubrzo se prelele na potrošačke cijene, a inflacija je iznosila 4,9 %.

U 2021. godini nije bilo većih promjena na slovenskom tržištu osiguranja. U njemu je poslovalo 21 (re)osiguravajućih, mirovinskih i drugih društava, osnovanih u Sloveniji. Osim toga, poslove osiguranja je obavljalo 6 podružnica osiguravajućih društava iz inostranstva, a licenciju za neposredno poslovanje imalo je 681 osiguravajuće društvo osnovano u inostranstvu. U odnosu na 2020., broj prijavljenih stranih osiguravajućih društava smanjen je za 146 odnosno 17,7 % zbog Brexita.

Redovnih članova Slovenskog udruženja osiguravatelja (SZZ) bilo je 19, uz to u članstvu je bilo i 3 izvanrednih članova. Među redovnim članovima bili su jedno mirovinsko društvo, dva društva za reosiguranje, 8 kompozitnih osiguravajućih društava i 8 specijaliziranih. Od toga su četiri životna, dva zdravstvena, jedno se bavi samo kreditnim osiguranjem i jedno osiguranjem pravne zaštite.

Redovni članovi SZZ-a predstavljaju 98 % slovenskog tržišta osiguranja i u 2021. godini bilježe rast premije od 1,5 %. Zaračunata bruto premija iznosila je 2.609.2 milijuna eura i postigla je najvišu razinu ikada. Grupa neživotnih osiguranja sedmu godinu zaredom bilježi pozitivan rast (2,7 %) i predstavlja 71,6 % ukupne aktivnosti članova SZZ-a sa 1.869 milijuna eura. Sa 740,2 milijuna eura naplaćene premije grupa životnih osiguranja bilježi smanjenje (-1,2 %), što je posljedica izdvajanja dijela djelatnosti Prve osebne zavarovalnice, d.d., na novoosnovano Prvo pokojninsko društvo, d.d., koja nije član SZZ-a.

Među pojedinim vrstama osiguranja dominira zdravstveno osiguranje sa četvrtinom ukupno naplaćene premije (24,7 %). Slijede autokasko (12,9 %) i životno osiguranje, vezano uz investicione fondove (10,7 %).

Udio premije osiguranja u BDP-u pao je prošle godine za 0,5 postotnih bodova, na 5 %, što je najniža vrijednost penetracije osiguranja od 2000. godine. Razlog tome je visok rast BDP-a, koji je sa 8,1 % postignuo najvišu razinu od 2007. Ipak, osiguranje u Sloveniji ostaje jedna od najvažnijih industrija.

Prošle godine stanovnik Slovenije je u prosjeku potrošio 1.237 eura na osiguranje imovine i života, što je najviše do sada. Osigurateljna gustoća neživotnih osiguranja porasla je za 2 % na rekordnu vrijednost od 886,2 eura, dok se gustoća životnog osiguranja smanjila za 1,8 % na 351 eura.

Slovensko tržište osiguranja i dalje je visoko koncentrirano, četiri najveća osiguravajuća društva su prikupila 73,3 % ukupne premije osiguranja članova. Vodeću poziciju zadržala je Zavarovalnica Triglav, d.d., koja je sa 27,1 % udjela daleko ispred konkurencije. Prema istraživanju agencije SeeNews, ovo osiguravajuće društvo je i najveće među osiguravajućim društvima u jugoistočnoj Europi, gdje se među 100 najvećih u 2020. svrstalo još 12 osiguravajućih društava iz Slovenije (treća Zavarovalnica Sava, četvrti Generali, šesta Vzajemna).

Povoljan gospodarski rast u 2021. potaknuo je rast naplaćenih premija osiguranja. Restriktivne mjere i s tim povezana manja mobilnost stanovništva te barijere i prekinuti lanci opskrbe i proizvodnja, međutim, utjecali su na smanjenje potražnje za nekim proizvodima i uslugama osiguranja. Postojala je i veća osjetljivost kupaca na cijene.

U 2020. godini slovenska osiguravajuća društva brzo su prilagodila svoje poslovanje novonastaloj situaciji, a nove navike potrošača unaprijed su se zadržale. Tako su se tradicionalni distribucijski kanali, među kojima snažno dominira prodaja putem agenata, proširili novim komunikacijskim kanalima (digitalna prodaja, live online chat itd.).

Glavne aktivnosti slovenskog tržišta osiguranja trenutno su usmjerene na prilagodbu zahtjevima novo uspostavljene regulative, gdje je najaktuelniji prijelaz na primjenu novog međunarodnog standarda financijskog izvještavanja IFRS 17: Ugovori o osiguranju i IFRS 9: Financijski instrumenti. Mnoge aktivnosti vezane su na prilagodbu sadašnjim i budućim zahtjevima EU-a u pogledu održivosti, kao i u vezi s izmjenama direktive Solventnost II i direktive o osiguranju automobilske odgovornosti.

Smatramo da se nivo regulacije djelatnosti osiguranja u Sloveniji povećava. Osiguravajuća društva značajan dio svojih resursa posvećuju prilagođavanju novim zahtjevima. Na poslovnom području veliki su izazov promjene u gospodarskom okruženju, kao i klimatske promjene, koje sa sve češćim i opsežnijim elementarnim nepogodama značajno utječu na poslovanje osiguravajućih društava.

Ključni interes svakako je što veća sigurnost osiguranika. Oni sve više podnose zahtjev za mediaciju sa osiguravateljima, što je dijelom posljedica

nepoznavanja uvjeta osiguranja, kao i nedostatka informacija od agenata ili neadekvatnog osiguranja. Slovensko udruženje za osiguranje nastoji što više doprinijeti financijskoj pismenosti osiguranika kako bi zadržalo relativno visoku razinu povjerenja potrošača, što je temelj za uspješan rast osiguranja u posljednjih 30 godina.

Slovensko zavarovalno združenje, GIZ

*Direktorica
mag. Maja Krumberger*